

Su woore me, su semme, su blieve me

ALT-DROOSDORVE TAXI-BETRIEB

Klääfbotze senn die, die net beizegge heemfenge, haupsächlich, wenn se en en Wiertschaff jeroode senn.

Froocht mich net, wer dat schold ess.

De Duesch, et schönste vom janze Somme? – Ävve em Winte klävven se och! Un wie öff hann ich saage jehuur: ha, dat Bier mäht esu ene richtije, schöne Duesch! Senn de Wiert schold, die öff emme wegge zappe, wenn von dä Klääfbotze de mierschde att lang jenooch, joh, zevell hann?

Ess e zewersch Fraumensch deheem schold, wat met Nörjele un Tispetiere, met Knaatsche un Lamentiere, met zevell Botze un zevell Schlonze dä Keerl ussem Huus drieve un en net jelöstich maht, beizegge heem ze jonn?

Ode Kollleeje un Frönde – jewöhnlich nennen se sich sunar „jood Frönde“ –, die esu lang stechele met: „Darfste net?“ ode „Traus de dich net?“ ode „Ich losse me kenn Füürschrefte maache!“, un senn vom Deuvel an de Kohn jebonge, vell mieh, wie me deheem jebonge kann senn – dänne me net Nä kann saage?

Su vell Zoorte Mensche wie et jitt, esu vell Ursaache widd et hann. Bloß ze Droosdoref joo et fröhte en Ursaach, von der ich bes hück net jehuur hann, dat et se andeschwo jitt. Un die woor esunar amplich. Bes vürrem ierschde Weltkreech joo et noch ene Nahkswächte, dä füür en drei Dotzend Daalere un ene Kammesohl em Johr vom Düüsteweerde ahn bess dat et wedde Leech wuurd, die paar Droosdorve Jässje lans leef, met ene Latöösch. Ovve och jesonge hätt, weef ich net. Un wenne net besse senge konnt wie seng Quäss, dann häts deren am Äng veweerßele konne mem ahle Duur sengem Jaachhonk, wenn der noh de Borech zoh senge Braut däht junkele.

De Jüpp, usse Nahkswächte, ene ärmen Deuvel met enem Stall voll Pänz un net satt Bruut em Schaaf, öff wahl net ess Eerpel, von senge Örtche Land am Ävvenacke, em Letten un op de Betz kohm füür een ode zwei magere Köhche Foode jenooch, woor net de alleflöckste, met de Been net un net mem Kopp.

Ävve e jood Häzz mosse jehatt hann. –

Et woor Kermes em Dörep.

Morjens woor de Prossijon jejange, un von Mettaach ahn stonnt op de Weed nävven de Veehjass en kleen Reggscholl, von enem magere Peerdche rondjetrocke, un en Buud met törkischem Honnich un esu enem sööße Klätsch, un en Scheeßbuud.

Bei Hohns woor Ball un beim Mörsch, un en de Wiertschafte sooßen des Ovends och jet mieh Löck wie die, die emme doh sooßen.

En de Kürte Wiertschaff woor et och ene Trupp von aach jong Puurschde, die de seche de Lääbe noch net besoffe hatts jesehn. Ävve jetz op Kermes jink et huh met inne heer. Se trooken sich jäjenseggich op, probierten allehand Spellche, vezohlen sich Wetz, lehten och jet Bierche loofe, bes eene ahnfing ze wette. Erjend jett, öm en Rond Bier.

Noh de drette ode vierte Wett däht eene wedde een ahnbeede: „Ich jävven ere beim Fröhschobbe moorn Morje eene uss, wenn eene et feerdich bränk, sich vom Jüpp heemfahre ze loße!“

Ene Oogenbleck woor et müüsjestell, dann fingen se all ahn ze laache. Un de nähksde säht: „Ich jävven zwei Ronde füür de zweite, dä sich heemfahre löht!“ Joozeggs kohm noch en drette Rond zestand, bloß, et woor noch kenne, dä een ahn wohl nämme. Se brohten jede noch zwei Bier, bes de Heinche säht: „Ich loöße mich fahre!“

Nu mohten se plaane, wie un wann un wo dat Spellche loofe sollt. De Heinche wonnt nämlich am Ahnfang von de Duuvejass. Dat moß me wesse. Woröm, werdt Ühr jlich hüüre.

„Aha!“ heesch et, „Et ess jlich haleve zwölef! En jood fönnef Mennutte moß de Jüpp heh lans komme. Dann wittere heh eene ode zwei kippe, bes nohm Steenhoff jonn, wedde ömkomme, de Jronnd erav nohm Pool, un doh moß de Heinche lieje. – Heinche, jank esu lang nävvenahn, dat dich de Jüpp heh net süht!“

Doh säht de Fränz, dä von de Duuvejass e Stöck de Schossieh op Sieborech ahn wonnt: „Ich maachen de zwätte!“

Klääfbotz – Mensch mit Sitzfleisch

*nörgeln – kritisieren
schlonze – nachlässig arbeiten*

Kammesohl – Rock

junkele – jaulen

*Veehjass – jetzt Römerstr.; Reggscholl –
Pferdekarussell*

Kürte Wiertschaff – jetzt „Zum Treppchen“

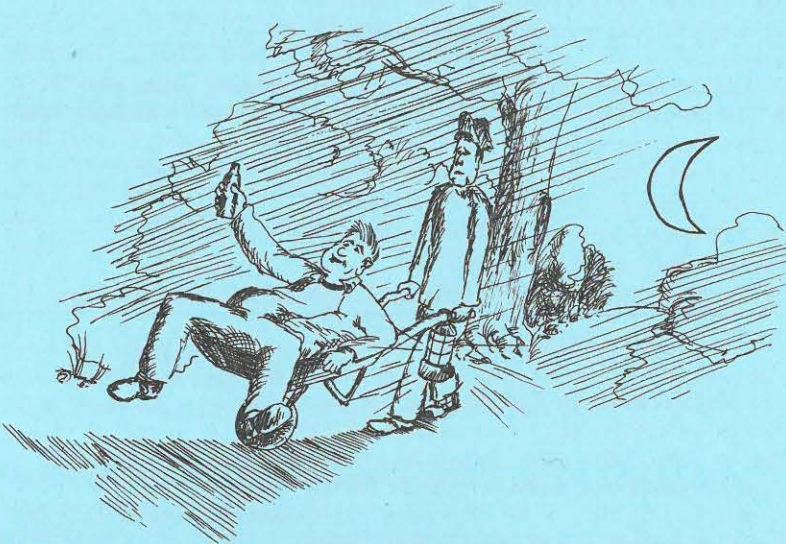
Doh krääch och de Wellem von de Berechstrooß Korrasch un wohl de drette maache.

Dat joov nu ene lange Prackessier: wenn de Jüpp de Heinche fiehrt un dann de Fränz, widd et seche mieh wie haleve een, besse wedde de nähksde Rond ahnfänk. Un de Jüpp wonnt joh an de Schossieh, doh, wo de Baach onge de Strooß en de Werth lööf. Dann jehte vüür een net wedde loss, dann ävve de Veehjass erop bes an de Borech, övve de Jeerschdebetz op de Fausjass ahn. Ävve su wegg fott daref de Wellem net ze fahre senn.

Alsu mösse me waade, bes de Jüpp övve de Schmeddjass wedde heh en de Nöh kütt. „Am beste“, heesch et, „Am beste liss de dann velleech heh op de Kerechstrooß, net wegg vom Braschosse Hein!“

De Fränz un de Hein mohten also och veschwinde, un noh e paar Menutte kohm och de Jüpp, senge Schlapphoot om Kopp, de Schnäuzespetze voll Käutabaks-knaares eravhange, erennjeschlapp.

Knaares – Schmiere

Hä dronk eene ampliche Kohn vom Kürte Will, un jink wedde.

Die aach Purschde nohmen noch ene Schnaps un e Bier, jinken dann de Jronnd erav un waaten, bes se de Jüpp komme soochen. Flöck wooren se övve de Schossieh, henge en Muur. Dat heesch, bloß sebbe, weil sich joh de Heinche op de Strooß an de Eck vom Pool moht lääje.

Wie de Jüpp en de Nöh kohm, däht de Heinche och jet kühme, wie et eene deht, dä von Schnaps un Bier doh litt.

De Jüpp jink op enn ahn, heel em de Latöösch ahn de Kopp, un weile et Jeseech net rääch kenne konnt, drähte de Heinche jet mieh op de Röck un lööch en von neuem ahn. „Aha!“, knoorze, „Dem Chress senge Heinche! Ess dat jetz och en vesoffene Sau!“, leht seng Latöösch nävven dem Heinche stonn un schlapp heem, jet flöcke wie söns.

Hä hatt joh net wegg un kohm noh e paar Menutte att wedde, met senge Schörreskaar, op der söns Heu un Strüh, Knollejelöövs un Mess jefahre wuurd.

Jelöövs – Laub

Hä däht die Kaar janz noh nävven de Heinche stelle, pack en an de Been un trook die erövve, dann onge de Ärme, un met Schubse un Träcke hatte bahl de Heinche wie en avjestochene Sau op de Kaar lieje.

Dann hinke sich de Latöösch ahn ene Knopp vom Kammesohl füür de Buch, speit en de Häng un schörrech de Schossieh erav op de Duuvejass ahn. Vüür de Poorz heele, stallt de Kaar av, maht de Poorz op un fuhr en de Hoff erenn. Doh kippe de Heinche ongeret Schoppdaach en en Eck met Jerömpel.

„Suh, deck dich seleve zoh! – Un näckstens lööf de dat Jescherr uss dem Liev, wenn deret net vedraage kanns!“ Domet drähte sich öm un fuhr am Hoff eruss.

Wie e de Poorz zoh däht maache, sprong de Heinche op un reef: „Ich donn mich düchtich bedanke füür et Heemfahre!“ un laach esu laut, wie e konnt.

„Vedammte Panz!“ schannt drussen de Jüpp, „Et näckstemohl schödden ich derr ene Emme Wasse övve de Ballech!“

Ühr könnt Üch denke, wie fönnef Mennutte späade die andere sebbe och laachden, bes op de Fränz, dä sich henge de Uhre kratz un meent: „Ov de Jüpp de Oovend noch ens erennfällt?“

Se luurten, bes de Jüpp ömkohm un besse de Kaar en de Hoff hatt jestellt. En der Zegg hatt sich de Fränz net wegg von de Hohns Wiertschaff parat jelaht.

roch an em – en Deel Schnaps un Bier hatte joh och em Liév –, knoorz eröm un troot en esu jar ens en de Röck, dohin, wo der att ahnfänk, andesch ze heesche. Dann jinke ävve doch de Kaar holle, schibbelt de Fränz dodrop un schörrech en op heem ahn.

„Jung“, säht hengeheer de Fränz, „wat hatt ich en Nuut! Ich meent de janze Zegg, ich möht neesde!“

Wie e nohm Avvlaade opsprong un sich bedanke dächt, joov sich de Jüpp an et schänge, dat em Ovvedörrep all Höng ahn ze spektakele finge.

Ävve de Fränz hatt seng Rond jewonne.

Dem Wellem jink et net esu jood. Wie dä nämlich en Stonnd späade vom Jüpp jefonge wuurd, heelt der em de Latösch mem heeße Blech esu noh an et Back un an de Muhl, datte ene haade Krieh dächt un von alleen opsprong. Jetz laach de Jüpp. Un de Wellem hatt de andere Daach en decke Brandbloos om Back bes an de Lippe un konnt vüür Peng kohm esse un drinke un laache.

Un dann fong de Jüpp henge de Hagens Schüür och noch eene, de Dei. Un der woor wereklich voll wie dausend Mann un wuurd och vom Trädde un vom heeße Blech net nöchter un wuurd heemjeschörrech.

Nä, ich verroode net, wohin.

Bloß, de Jüpp woor esu falsch övve die Purschde vüürher, datte de Dei deheem esu ovverövve vüür de Düür kipp, dat dä de andere Daach ene Hoofe blau Mohle am janze Liev hatt, un net bloß dat, enä, hä hatt och ene Ärem zebroche un konnt wer weef wie lang net arbeede.

De Jüpp hatt Jlöck un krääch kenn Schererei dovon, weil de Dei jar net woß, wat em passiert woor. Un die Ach hann et lang füür sich behaale.

Ov hückzedaach de Jüpp e Taxi-Jeschäff op dächt maache, bezwiefelen ich. Wat meent Ühr?

BRANDSTIFTE

De Hoffs Petteche ess esu doof, däm kanns de en de Uhre brölle, su hadd wie de wells: „Moorn, Ohm Petteche!“ dann sähte: „Ija, et hält sich wedde an siefe. Joozegg werden de Eerpel fuul!“

*hadd – hart, laut
siefe – anhaltend regnen*

Un weile seleve net jood hüürt, meente, wie all Doove, hä möht och hadd kalle. De Pastuur kennt dat att un nimp en füür ze bichte en de Sakrestei. Un von doh uss kanns deren noch brölle hüüre.

kalle – sprechen

Su krääch de Pete, de Quass von sengem Broode Jüpp, övve dän e Pättche woor, öff jenooch met, watte eijentlich bloß onge vier Ooge vezälle wohl. Alles, wat Rääch ess, esu ene Labbes dä Pete och öff woor un esu frech met de Muhl, verroode hatte se Lääbe noch nix von däm, watte op die Art jewaar woor wuorde.

Pättche – Pate

Nu hatt de Ohm Petteche, e Kööches-Büürche, – un dat Kööche moht och noch et Wäjelche träcke – en Schüür, die woor esu baufällig, dat se net woß, noh weleche Segg se öm sollt falle, deswäjen stonnt se noch. Wennde, wat von de Poorz noch doh woor, op dächts maache, waggelt et Daach. Doh wooren och jenoch Löche drenn, füür et Heu fööch ze haale. Wenn et Fereke sich noh de Ussewand zoh laht, mohts de ussen de Wand stippe. De Hohnde jinken hengeneruss jar net mieh de Leede erop, dat woor däne ze jefährlich. Un ohnnühdich, et wooren Löche jenooch en de Wand. Un wenn et Wind joov, bleven se leeve onge de Kaar setze, wo se esu schön puddele konnten. Doh woor et wennichstens mieschdens drüch.

„Joh, joh, Jüpp“, hatt et Petteche füür senge Broode jesaht, esu leis, wie eret jewännt woor, „wenn ich nur woß, wie ich die ahl Schüür do danne krääch! Et Holz füür en neu ze baue hätt ich att. Ich hann zwölf von menge schüün Eeche vom Sonneberech dem Schöthots Pette vekoof, un sechs dovan dehte me zerääch maache füür Baleke. Et bess wöör, dä Kodde dächt avvbrenne!“

Sonneberech – Hang am Waldfriedhof

De Jüpp hatt mem Kopp jeschöddelt un jesaht: „Meenste net, me kräächen se en de Karwoch an de Erd jeresse?“ – „Jah wahl“, hatt de Petteche jebrollt, „un dann hann ich dat janze Jescherr dolieje. Un wie kriejen ich dat fort?“

Sich öm andere Löck kömmere, dat woor dem Pete seng Saach net. Arbeede noch wennije. Ävve Pättche ess Pättche. Velleech kamme däm helefe un och noch ene Spaß dobei hann?

Daagelang prackesiert de Pete. Dann mohte sich mem Männ beroode.

Dann woor et nommetaachs öm haleve drei. De Petteche woor mem Kööche nohm Hennestöck ääje. Et Trina jäjenövve bei de Schwäjech, de Jüpp noch op de Fabrik.

Hennestöck – Flurname am Freibad

„Saach“, kreetsch et Trina füür et Jriet, „kann me denge Pete net jrad nohm

Engelse Pette loofe un jet Jescherr jelde jonn. Ech hann et wedde esu en de Been!“
„Wenn dä Sauballech doh ess! – Aufjaab hätte och noch wedde keen jemaht! –
Peete!“ Et ress de Köchendüür op un brollt dorech et janze Huus.

jelde – kaufen

Kenn Antwoort, och uss dem Hoff un uss dem Jaade net.

„Der Deuvel weesß, wo die Pänz sich wedde erömdrieve! – Jösses, Marja, Josef,
Trin, ühr Schüür brennt!“

Beeds Fraulöck dähten ene Krieh. Dann schreit et Trin: „Uss Fereke!“, rannt
eraus, övve de Jass, schnapp sich ene Knävvel, reiß de Poorz op un hatt en ene
Menutt et Fereke drussen un em Jaade.

Kohm hatt et Jriet: „Et brennt! Et brennt beim Petteche!“ jebrollt, fääch de
Nohpesch Heino och att de Jass erav nohm Luhmesch Chress, wo et Brandhöörn-
che om Daach stonnt. Iehr, dat drei Mann dä Heuwaage uss de Schüür hatten, jink
att et Brandhöörnche.

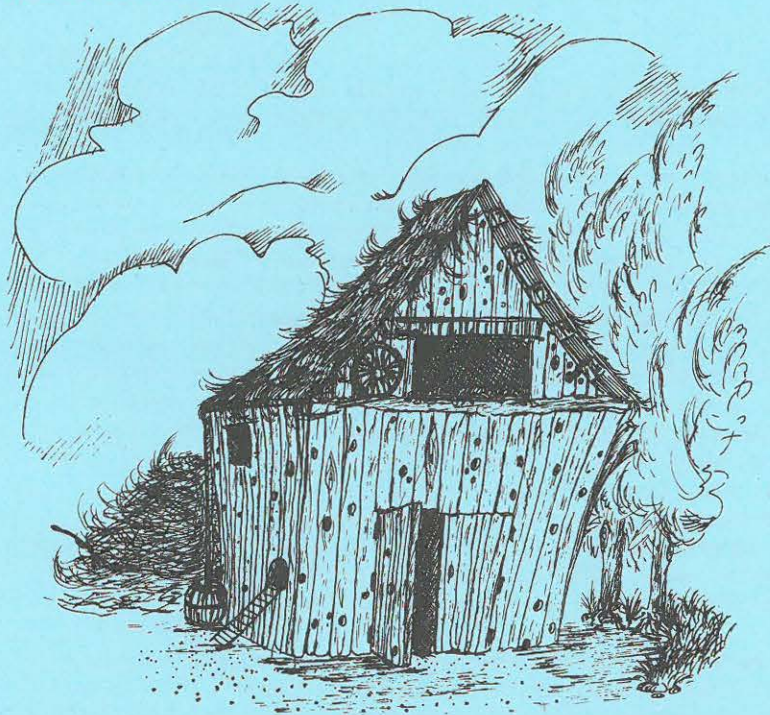
De Hohnde flochen von seleve övve de Zong. Söss noch jet uss de Schüür ze holle
woor net de Möhde weert un jink och net mieh.

Wie noh sebben, aach Menutte de Spretz kohm un de Lindlohrsch Kobes
kommandiere däht – wiewahl net all Feuwehrmänner att en janze Uneforem
ahn hatten –: „Wasse, marsch!“, un de ierschde Strohl erussjusuch un et haleve
Ovvedörrep att dröm eröm stonnt, heesch et: „Doht net ze fass op et Daach
spretze, söss fällt de Schüür terek janz öm!“

Un dann wooren se esu venönneftich un lehten die Schüür wereklich janz
avvbrenne un dähten bloß zor Vorsich att ens jet Wasse op dem Petteche un dem
Ovverods Mütt se Hüüsje spretze un trooke un dauten die paar Baleke, die noch
emme net öjefalle woore, en et Füür.

Et woor net ess füür sich richtich opzerääje.

De Petteche kohm heemjeköoch. Se Kööche hatte ongewäächs ahnjebonge. Wie e
alles besehn hatt un woß, sähte bloß: „Meng schüün Messjavvel un menge Rechen!
– O Jott! Un de Wannmöll!“

„Du wohls wall saäge, watt denge Jroßvatte füür Wannmöll jebbruch hatt?“ laach
de Hein.

Et längs duurt et Lösche beim Höcks Pitte. Dä kohm mem Zappe kohm noh. Un
jetz widd et eerns. De Hoffs Hännes moht et Protekoll schrieve! Un och noch op
Hochdeutsch! Dä arme Keerl moht et miersch schweeßde.

Wie e et Trin un et Jriet un jet Nohpere befrooch hatt, kohm eruss: jede hatt et
Füür zeiersch woandeschjesehn, eene am Hohndesch, de andere om Daach, ene
drette nävven dem Ferkesstall.

„Selbstentzündung“ ze schrieve woor dem Hännes ze schwer. Alsu schrevve
henge „Brandursache“: unbekannt, met drei „N“. Jajoh!

Wie et Jriet nohm drette ode vierte Kohn flöck heemjink de Jeeße meleke un
foodere, feel em wedde en: wo ess dä Quass? – Nerjendswo ze fenge! Et Oovends
fong et Jriet zor Nuut seleve en et Bett. Un de andere Morje woor dem Pete se Bett

läddich un dä Quass net ze fenge. Un en de Scholl woore net, un heem esse kohme och net. Et wurd dem Jriet unjemütlich. Un dat woor doch met sengem Pete att jet jewännt!

Dann stellt sich eruss, de Männ woor och net en de Scholl jeweers. Ävve dän schnapp, wie se ohne enn Mettaach hatten jesse, däm seng Motte, wie e vom Jaade dorech et Köchefenstee jeklomme woor un jraad am Bruudschrank kroose dächt.

kroose – suchen

Nohm zwätte Ballech Wachs brollte: „Ich well net en et Jefängnis!“ Su kohm et eruss, dat de Pete un hä dat Fүүrche hatten jelaht fүүr dem Petteche et Avvrieße ze spaare. Un Angs hatten krääch, wie se von feern de Hoff's Hännes eröm hatten loofe jesehn.

Ballech Wachs – Prügel

Dä arme Pete hätt noch de janze Naach noh däm Nommetaach ussjehaale, em Bankkaste en de Stovv.

Hä woor richtich stolz, dat ere bloß e paar an et Uhr krääch, „wo ich doch eemohl en de Botz pisse moht, weil se su lang en de Stovv sooßen“. Vehönget wööre noch net. Hä hatt noch ene Knuure Bruut un e Stöck Speck en dä Kess.

Wie et Jriet, wat och öff se eeje Leed net veschwieje konnt, dem Hännes von dä Brandstiftung vezohl, säht dä: „Halt das Maul! Meenste, dat wöhl ich all schrieve?“

ERENJEFALLE

Moorn ess Wellem, un Will, un Wilhelmine, un Minche. Un de Tant Annche hätt e neu Jebeß krääch.

Dat ess en Zesammestellung, wa?

Joh, paßt op! Ängs Mai ess de Barongs Weihe un de Baach lebendich voll Kühlingsköpp.

Kühlingsköpp – Kaulquappen

Un wenn se bei Barongs un bei Mannstaedts noch kee Jebeß hann, ess de Tant Annche velleech de ierschde Mensch ze Droosdoref, dä e Jebeß hätt, extra ze Bonn jemaht. Un hätt ene Hoofe Jeld jekoss.

Un wenn männecheene och säht: „Du doll Hohn, moß de de esu vell Jeld en de Schnüß losse maache?“, vedenke konnt eret ihr net. Se ess noch kenn fuffzich, un bloß drei eeje Zäng senn övverich blevve, wie ihr de Dokte et letztemohl en de Muhl ess komme.

De ierschde Woche joov et vell Jeknoorz övve dat neue Jebeß.

Eemohl dächt et heh dröcke un dann doh. Un dann hatt sich de Tant Annche op de Zong jebesse, weil dat noch esu e komisch Jeföhl woor en de Muhl, un de Schäng, ihre Broode, säht: „Paß op un setz dich net ens drop, söss bieß de de och noch selevs en de Hengesch!“

Dann kohmen alle Ogenblecks Löck un noch mieh Pänz jeloofe un wohlen dat neue Jebeß sehn, un emme konnt se net nä saage, un alles, wat rääch ess, ihr Muhl sooch joh och uss wie von esu enem Minsch em Kino. Un wenn se et och net zohjävve wohl, se woor räch stolz drop.

Ärje joov et wedde, wie dä Filuh von enem Nohpesch Hein ihr e Packättche Feije schenke dächt, die e extra beim Menzenbach jehollt hatt un die de Tant Annche su jeern esse dächt.

Wie se ävve de ierschde am käue woor, säht se op eemohl: „Vedampfte Bieschtere! Jetsch hann isch e paar Körnsche ongeret Jebesch krääsch. Jetsch kann isch net mieh biesche!“, un moht nohm Spölsteen loofe un dat Jebeß erussfrööße un avspööle.

Dä Hein laach dreckelich un säht: „Donn de doch die Körnche von dä Feije et iersch all drusse piddele!“

Ja, un dann hatten e paar von dä Pänz uss de Vewandtschaft erusskrääch, dat dat Jebeß et naahks en e Döppche op et Kommödche kohm, dat heesch, vezallt hatt et ihre eejene Älste.

„Solle me dat de Tant Annche ens kläue?“ heesch et. Ävve wie? Un wat wells de domet? Jehd dat met ene Mangnet-Angel? – Enä, dat widd net jeroode.

Kamme su e Jlaas met ene Jebäckzang packe un huhhävve? – Tatsächlich! Dat jeht! Ävve de Tant schlöf em ierschde Stock, un wenn se och de Sommedaach et Fenste emme e beßje ophätt stonn, vom Fenste bes ahn et Naahskommödche senn et jood zweiuenehaleve Mete.

Zwei lange Pennche an die Zäng benge ess att e Kunststöck. Un domet dann och noch e Jlas met Wasse un Zäng drenn packe un huhhävve un bes an et Fenste krieje, dat moß hondetmohl jeüb werde.

Wenn deret op de Erd kanns, jerööt et de noch lang net von ene Leede. Männech

Döppche Wasse lööf beim Übe en de Hoff's Schüür en et Heu. Ävve noh zwei Woche können seret.

Die Freud!

Wann maht me dat dann et bess?

Om Ohm Will sengem Namenstaach! Dann widd lang jefiehrt, se können sich hörsch fottmaache, kuurt, nohdäm de Ahle heemkomme, weil die männeche Kohn un männech Bier em Liev hann. Och de Tant Annche speit net drenn un widd dohnoh schloofe wie enen Bock.

Et lööf wie jedaach.

Bloß, et widd ärech spät, bes de Tant Annche nohm Bett jeht, bahl een Uhr. Dann widd de Leede jehollt, de Häns klemmp hörsch erop un stüüß et fenste jet wegge op. Von ongen reck em de Pitte de Zang huh...

Wat könnt jetz all passiere!

De Häns könnt em Düstere dat Jlas met dä Zäng jar net sehn.

Hä däht drahn stuuße, un et däht ömkippe un de Tant un de Ohm könnten wachwerde.

En Sproß von de Leede könnt dorechkraache.

De Häns hätt et Jlas jood ongen un de Zäng wöören jar net drenn, weil de Tant Annche se em Schwips vejesse hätt ussedonn...

Alles net wohr, et jeht alles, wie seret welle, de Häns, de Pitte, de Wellem un et Marie, wat övveall de Naas dobei hann moß. An däm ess övvehaup ene Jong veloore jejange.

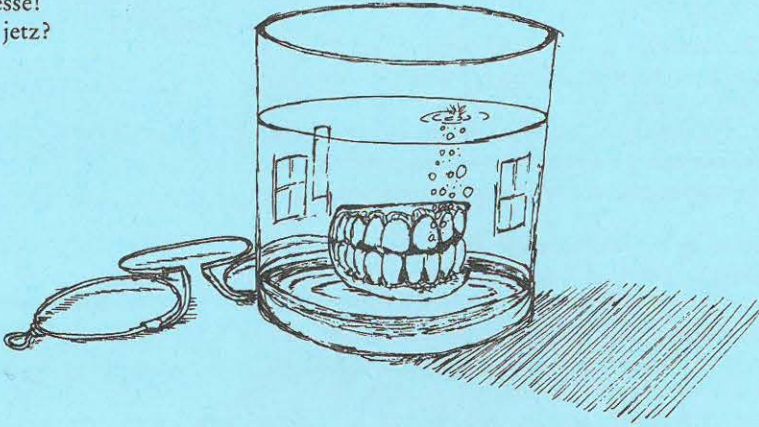
Nu saht ens: weßt'err dann eijentlich att, wat met dä Zäng von de Tant passiere soll?

Nä? Woröm froochte dann net?

Jetz bruche me de Kühlingsköpp!

Ävve mir Dötschköpp! An alles hamme jedaach, bloß de Kühlingsköpp hamme vejesse!

Un jetz?

„Du un du“, säht et Marie für de Häns un de Pitte, „ihr blicht heh. Ich loofen mem Wellem flöck hengerem Jaade an de Baach. Me nämmen en Täschelamp un e Döppche met.“

Och dat jerööt.

Noh jood fönnef Mennutte senn se wedde doh, wenn och de Wellem met eenem Been en de Mudd ess komme.

Drei halevwaahse Kühlingsköpp hann se em Döppche. Wie se ett Wasse avschödde, flutsch ere eene fott. Schaad! Kommen ere eben bloß zwei bei die Zäng. Die senn jar net äkelich dofür, et süht uss, äs wenn se drahn läcke dähten.

Un dä Häns ess e Keerl! Der bränk dat Jlas met dä Zäng un dä Kühlingsköpp och wedde richtich op de Tant ihr Naahkskommödche, ohne ene Droppe ze schlabbere.

Nu de Leede fott un nohm Bett. – Kenne merek jet.

Su? Un wat passiert de andere Morje, wie de Tant Annche ihr Zäng ahn well donn un die zwei Kühlingsköpp en däm Jlas fenk? Deht se ene Krieh, dat de Mösche ussem Daach falle?

Ode fänk se ahn ze kotze un kritt de jeerl Färev?

Ode kann se övvehaup de Zäng jar net mieh ahndonn, weil se bahl jede Naach dröhmp, dat se Kühlingsköpp en de Muhl, em Buch, en de Hoor, em Jorkedöppe hätt, dat die sujar em Bett öm se eröm wissele?

Erennjefalle!

Nix deht sich. Die vier könne spekeliere wie se wolle, et ess, äs wenn övvehaup nix wöör jeweers. De Tant ess wie emme, met de Zäng en de Muhl. De Ohm Jerred ess wie emme, esu jar de Oma weßt nix, söös könnt meret ihr ahnsehn.

hörsch – leise, unauffällig

Jozeggs hält de Pitte et net mieh uss. Hä frööch: „Ohm Jerred, kamme Kühlingsköpp en enem Zahnjlas haale?“ De Ohm löht sich nix ahnmereke un säht bloß: „Dat jlööven ich net, dat ess ze kleen, doh jonn die Dier kapott drenn.“ Ävve ovens schnappe sich senge Häns, klämp dän zwesche de Been un klatsch em zwanzich op de Hengesch. „Zehn füür jede Kühlingsköpp!“ sähte. – Ich hätt ere att met zwei von Ohm Jerred jenoch.

Bloß, mieh sähte net, kee Stervenswoort. Dat ess en Peng! Iersch noh Johre senn se jewahr wuorde, dat de Ohm et Morjens nohm Namens- taach wach woor wuorde, iehr de Tant de Ogen opdäht, weil enn et Bier dröcke däht.

Wie e weddekütt, siehte zofällich die zwei Kühlingsköpp en däm Jlas wibbele. Hä schött se am Fenste erus un deht neu Wasse en dat Jlas. Dä Spaßvederve! Dä Dierquäle!

Nä, Kühlingsköpp em Zahnjlas, dat ess nix, domet kanns de schwer erennfalle.

KIPPWÄJELCHE FAHRE

Sedde von Droosdoref?

Dann weißde doch och, wo et nohm Steenbroch jeht? Nä?

Johd de Duuvejass erop dorech de Drees, wo jetz et Stadion steht, wegge op Luhme ahn, un tereck henge de Panzeschneis links de Berech erop. Wenn dann dä Wääch, dä räächs erövve henge de Jöldebaachquell op de Jöldeberech jeht, die scharefe Korev mäht, un Ühr halevlinks noch e beßje hühe joht, lurde en e Wasseloch. Dat ess die Kuhl vom „Steenbroch“, wo fröhte de ahl Limbach Quarzsteen breche däht un noh Ovvekaaßel vekoofe.

Nu woor dat Steenschörrije doh ovven vom Bösch uss ärech möhselich zo ene Zegg, wo alles, bahl alles, met Kaar un Peerd jink.

Am Berech em Sand un en de Drees em Klei, besondersch bei rähnijem Wedde, wöör dat öff jar net jejange.

Su hatten se vom Steenbroch erav Feldbahnjeise jelaht bess ahn de Duuvejass, doh, wo jetz et Jumenasijum steht. Doh woor en Ramp jebaut, wo me die Steen uss de Kippwäjelche en de Kaare konnt kippe.

En Lokemetiv brohten se net füür dat kuurte Stöck. Et iersch lehten se nämlich die volljeladene Kippwäjelche alleen de Berech erav loofe. Dat woor att bahl e Drettel von dä janze Streck. Doh woor en Weich, un doh wuurten en sechs, aach volle Wäjelche zesammejekett un von enem Peerd noh dä Ramp jetrocke, männech- mohls bloß eemohl de Woch.

Läddije Kippwäjelche stonnten emme en etliche ongen an dä Weich ode tereck ovven am Steenbroch, wo kuurt vüür dä Laadestell en Drähschiev woor, op die me emme ee Kippwäjelche drop konnt fahre, öm nöngsich Jraad drähe un op e begdestöck vom Jleis däue.

Wenn nu, wie övve Sonndaach emme, net em Steenbroch jaarbeed wuurd, dähten die Arbeedslöck die Kippwäjelche met Kett un Schloß aneneebenge, et vöd- deschde och met eenem Räädepaar uss de Schenne hävve. Kohme me dann et Sonndaachs beim Spazierjang vom Fleejeberech erav doh lans un hätten jeern ens e Kippwäjelche jet, un wöör et och bloß ene haleve Mete jeweeers, vüürahn jedäut, konnt me speckeliere, wat me wohl, et woor nix ze maache. Die Wäjelche röpden un wäächden sich net.

Vell Zegg füür ze probiere hatt me joh esuwiesu net, weil de Mama emme tereck säht: „Bliev von dä Wäjelche fott. Du häss deng jood Botz ahn. Jlich ess se voll Kaareschmeer!“

Un wenn et net de Kaareschmeer wöör jeweeers, hätt se jet andesch jewoss, wie: „Du dehs de wieh!“ ode: „Du brichs de de Knoche!“ ode: „Du klämms de de Fengere!“ ode wat en Motte su säht füür net ze saage, dat se Sorrech öm dich hätt, wenn ihr jett ze jefährlich vüürkütt.

Nu woor ess Ferieje, wo e paar Woche lang att net em Steenbroch jaarbeed woor wuorde. Me sooch et dohdrahn, dat de Jleise att ganz rostich wooren. Un me wooren ze zehn, zwölf Mann am Räube un Schanditz spelle. Em Dörrep, dat heesch em Ovvedörrep, dorften me uns net sehn loofe, et hink wedde Knöppels- zupp en de Luff, woröm, weß ich net mieh.

Alsu jink et de Duuvejass erop op de Jöldeberech ahn. Un – lans de Kippwäjelche! „Heh!“ reef de Hein, „Ich donn Kippwäjelche fahre!“ Un sprong op de Rahme von eenem un heelt sich an de Kant von däm Kipptrooch fass.

„Du Jeck“, säht de Häns, „wat häss de dann dovon, wenn de doh am Rahme hängs, dovon küss de doch och kenne Mete vüürahn.“

Knöppelszupp – Hiebe

„Dann brechen ich einfach de Kett op!“ säht de Hein un jink zweschen die Wäjelche, wo ahn dä lange Kett, die esu jar an eene Stell öm de Schenn jedräht woor, et Schloß met dä beede Ketteäng woor. Hä rappelt an dä Kett, un wie en vier, fönnef von uns laachden, räcke sich stief en de Hüh met jruuß opjeressene Ooge un säht: „Läck mich en de Täsche! Luurt ens heh am Schloß!“
Wenn de Hein brav „Läck mich em Jaade“ ode „en de Täsche“ säht, moht et ene Jronnd hann.

Hatt et!

Dä Arbeede, dä die Wäjelche an de Kett hatt lääje mösse, hatt net opjepass ode woor besoffe jeweers, jedenfalls hatte dat Schnappschoß zohjedröck un net jemerek, datte een Ketteäng net jepack hatt. Et Schloß woor zoh, ävve et zwette Ketteäng net drenn!

„Klasse!“ schreit de Pül un fing ahn, die Kett erusszeträcke, „jetz domme all Wäjelche de Berech erav däue!“

„Du Jeck“, woß de Pitteche tereck, „och, wenn de de Kett eraus häss, kanns de net fahre. Wie wells de dann et vöddeschde Wäjelche op et Jleis krieje? – Loss die Kett lieje. Me haalen iersch ene jrooße Kriechsrat av.“ Hä woor jrad Karl May am lässe.

Jlich drop hutschden me ze alle Mann em Sand un wooren am prackesiere. Joozeggs heesch et: me mössen ene Pohl hann, starek jenooch, ävve net ze deck, füür dat vöddeschde Wäjelche wedde en et Jleis ze wippe. Zwei un zwei jinke me söhke. De ierschde Pohl hatt att de richtije Läng un Deck, bloß, wie meren ahndähten setze, ratsch, brooche kapott. „Du Dötsch!“ reef de Pitteche, „Wie kanns de dofüür och ene Dänneknävvel nämme! Dat moß Eeche ode Bööche senn!“

Also wedde söhke jejange.

Dissmohl duurt et bahl en haleve Stonnt. Un dann woor dä Eechepohl esu kuurt, dat me net ze alle Mann ahn konnten packe. „Dann mösse me ene Klotz dronge lääje un häbele!“ reet de Pitteche. – Dä woß emme jet. Tatsächlich! Met Hau-ruck un Hau-ruck hatte me en zehn Menutte dat Wäjelche op dem Jleis stonn.

Wenne meent, jetz wüürd jefahre, sedde om Holzwääch!

Wie nämlich eene von unss, ich weuß net mieh, wer, e Stöck lans de Jleise jehnt nohm Berech erav zoh, kütte zeröck jeflitz, mäht: „Pscht! Doh kütt de ahle Duur!“ Un wie der Deuvel semme all henge de nöhksde Dänne fott.

Uhr weßt joh, dat de ahle Duur Flurschötz ess un schänge kann, dat de Mösche vom Daach falle, och, wenne deheem nix ze saage hätt.

Ävve et jehnt att op de Oovend ahn, un hä hätt att ene ruude Kopp un wahl att e paar Kohn em Liev. Jedenfalls hüürte nix un sühte nix un dötz dä Wääch nohm Jöldeberech vüürahn.

dötte – schwerfällig gehen

Ävve wenne jlich wedde ömkütt?

Et hilef nix, me mössen dat Wäjelche wedde uss dem Jleis hääbele un die Kett esu hinlääje, äss wenn nix wöör.

Ne Truus: moorn ess och noch ene Daach!

Met vier Schwüüre op dä jrooße Manitu, dän de Pitteche vüürsprich, vespreche me, kennem jet ze saage. „Beim Barte des Profeeten!“ rööf de Jüppche.

„Prophet“ war Spitzname

„Wat soll dat dann?“ frööch de Männ, dä kenn Ahnung hätt von Hatschi Halef Omar, weile ze fuul ess füür ze lässe, „De Schötthoht hätt doch jar kenne Bart!“ – Doh kanns de de bloß an de Stiern tippe!

„Morje fröh öm halve zehn semme all wedde heh!“

Et Naachs dröhmen ich, dat ich met enem Kippwäjelche de Berech eravjöcke, un en de Korrov steht op eemohl, wie uss de Eerd jewaasse, de ahle Duur vüür me, ävve dobbelt esu jruuß wie söss un met ene Muhl wie en oppe Schüüreporz. Ich weerden duudveschreck wach un senn klätschnaß jeschweeß.

Kohm senn ich wedde am schloofe, senn ich att wedde am Steenbroch. Dissmohl ess et noch schlemme: ich senn mem Fooß en de Weich jeklämp un kommen un kommen net loss, un doh kütt e Kippwäjelche op mich loss jeraß un widd me jlich de Fooß avfahre. Un dann jehnt et Leech ahn, un de Mama steht en de Düür, em Nahkshemp, de Zöpp janz scheef öm de Kopp hange, kniep en et Leech un säht: „Wat ess eemohl loss? Wofüür häss de dann esu laut ‚Mama‘ jeroofe?“

„Och, nix“, saagen ich, wie ich noh ener halev Minutt weeß, wo ich drahn senn un mereke, dat ich me ne Fooß janz scheef zweschen Bettrahme un Matratz enn hann jeklemp, „ich hann bloß esu fies jedrömp.“

„Dat kütt von ühre wöste Rennerei em Bösch eröm!“ säht se un jehnt wedde.

Mann, wenn die wöß, wat me ahn hann jestellt! Un wat me noch vüürhann! E dausend Jlöck, dat Mamas kenn Jonge wooren!

Nu joh, och de längste Naach jehnt an et Äng. Un et Kaffedrinke. En de Ferieje söss emme et schönste. Un et Salz- un et Mällholle, un „bes de att jewäsche?“ –

„Wat? Och en de Ferieje alle Morje wäsche?“ Un drussen flööt att de Hänse.
„Moß de wedde met däm zeweerschde Panz ongewäächs senn? Häss de kenne
andere füür ze spelle? De Schöch ode de Jottfred?“ frööch de Mama.

Ausjerechnet die!

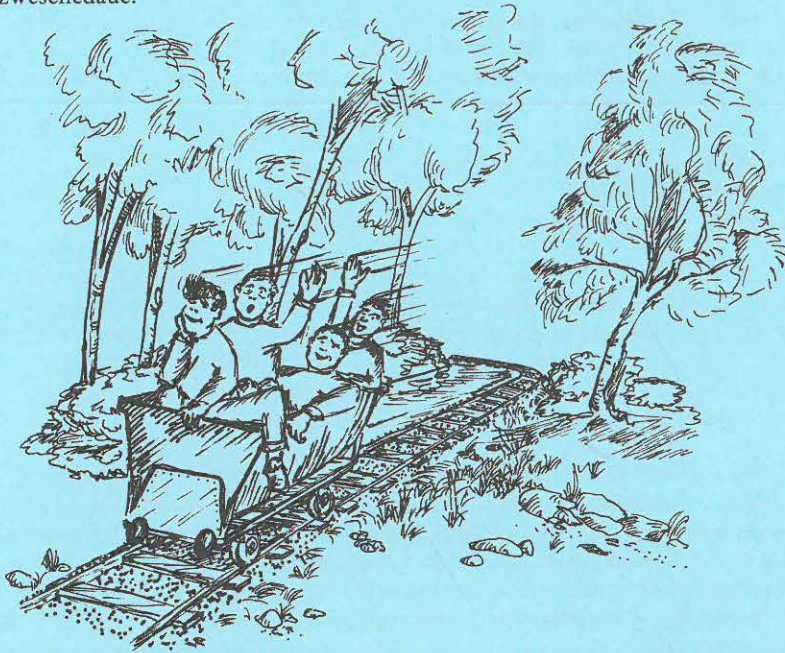
Dä eene ess esu doof wiere lang ess, dä ess noch ze domm füür mem Ässel ze
danze, wen derem de Stätz en de Hand jiss. Un dä andere maht att en de Botz vüür
Angs, wenne henge de Schüür de Katz meetsche hüürt. Die hann jood brav senn.
Bloß spelle kanns de met dänne net, doh kanns de och tereck em Bett lije blieve
ode noh Scholl jonn.

„Maach, dat de eraus küsst!“ säht endlich de Mama, „Ich kann deng weddelich
Jeseech net mieh sehn!“ – Wofüür e lang Jeseech net all jood ess!

Nu ävve nix wie ab, em Dauerlauf henge dänne andere heer, ävve leeve net och de
Duuvejass erop, leeve henge de Stengewiss op et Brooch ahn un vürrem Leihe-
weihe heer. Ongen an dä Korrev von dä Jleise, besse, donävven en de Strüch
hutschen ere att zwei un maachen wie e Käueteche: „Kekeke-kütt-kütt-kütt“, jlich
drop die andere zwei. Sühsde! Ich senn noch vüürem Hänse. Un dann kütt bloß
noch eene. Hück semme net mieh wie sechs.

De Luff ess reen. Rondöm kee Mensch ze sehn.

En zwei Menutte hamme dat eene Wäjelche wedde en de Schenne jehäbelt. Jlich
drop ess de Kett fott, vier Wäjelche stonn op dämm Jleis parat. Wie me eent jet
zeröckdäue, könne me och noch et fünnfte un sechste övve die Drähschiev
dozweschedäue.

„Wer fiehrt ze iersch?“ heesch et. – Komisch, jetz well kenne de ierschde senn! De
Pitteche böck sich un deht, äss wenne seng Schohnsrehme möht benge un piddelt
eröm un säht joozeggs: „Welste, wat? Me donn leeve et ierz e Kippwäjelche alleen
de Berech erav loofe losse!“

Kenne hätt jet dojäjen. Et kritt enne Schubs, un iersch langsam, dann emme flöcke
rappelt dat de Berech erav, kreetsch dorech de Korrev, övve de Weich bess wegg
en de Strüch erenn, wo bloß de Jleise liejen, zehn Mete nävven dem Wääch.

Att, wie me henge däm Wäjelche her de Berech eravloofe füür et wedde de Berech
eropzedäue, hamme Korraasch füür dausend Mann.

Un dann fiehrt mem ierschde Wäjelche de Hänse, mem zweite de Hein, mem drette
de Pitteche, mem vierte ich un am Äng de Karli un de Päu.

Der hätt et bess avjedäut om Berech un jitt dem Karli un mengem Wäjelche noch
ene jehüürige Schubs, wie me att stonn.

Wie me die Wäjelche wedde all ovven hatten, mohte me doch ens räste. Dobei
klomm de Päu en dat Wäjelche erenn. Kohm sooße drenn, reefe att: „Ich fahren
esu erav! Wer däut mich av?“ – Et ierschdemohl hatte me bloß seleve avjedäut un
wooren hengen op dä Rahme jespronge. Ov dat net ze jefährlich ess? – Ejaal! Ävve
wie me ze viert däue, meent de Päu doch: „Doh net esu flöck!“

Me luuren hengerem heer, besse en de Strüch fott ess. Dann werde de nähksde
vier, die em Wäjelche setze, avjedäut, un ich fahren als letzte om Rahme
hengerheer.

Klapp prima! – Un wedde all Wäjelche erop. Schwupp, setz de Päu att wedde em

meetsche – kläglich schreien

Wäjelche, dissmohl mem Hengesch quer ongen drenn un de Been an de Wand huh jestipp, dat de jraad noch seng Schohn siehs.

Wie ich protestiere well, weil ich doch jetz et iersch drahn wöör em Wäjelche, kniep de Pitteche me, wink me un däüt met mir dä Päul ahn. Kuurt, bevüür me losslosse, dehte dä Häbel erömkippe, met däm dat Büttche von däm Kippwäjelche fessjestellt ess, dat et ongewäächs, wenn et voll ess, net noh de Segg kann kippe; iersch op de Ramp füür usszelaade widd söns dä Häbel erömjelaht.

Dä Päul merek dat net, dat dat Wäjelche att beim Berech-erav-loofe e bessje waggelt. Ävve wie et en de Korrev jeht, lääch sich dat Büddche janz scheef, de Päul kritt et met de Angs, trick sich noh de andere Segg huh, doh kipp dat Büddche, och weil dat Wäjelche mittlerwiel dorech de Korrev ess un wedde jraaduss fiehrt, noh de andere Segg janz erövve, un de Päul rötsch eraus, kipp en de Sand nävven de Jleise un mäht ene Kuckelebohm en de Strüch.

Kuckelebohm – Purzelbaum

Iersch maache me e bessje e domm Jeseech, ävve wie de Päul wedde uss de Strüch krabbelt, met enem noch vell dömmere Jeseech, laache me knochehatt. Vier Mann fahre me och em Büddche hengerheer.

öhdeme – atmen

Dissmohl moß de Männ et letz däue un waad, bess ich att bahl en de Korrev senn un nimmp ene extra lange Ahnloof, esu jar e Stöck de Berech erav.

Un jraad, wie ich bahl dorech de Korrev senn, jitt et ene haade Schlaach, et rompelt, ich hauen jäjen de Vöddewand, dat ich meenen, all Knoche wööre me jebroche, doh steht dat Wäjelche, ich luuren huh, sehn de Männ ahnjeschosse komme, maachen ene Hechsprong eraus uss däm Büddche, schreie noch: „Männ! Oppasse!“ – däh hätt sich nämlich deef op de Rahme jehutsch, un jrad, wie e huh kütt, – paaf! – häüt seng Kippwäjelche noch en voller Fahrt op menk, dat deht ene Schub, ävve net weg, weil een Achs uss de Jleise ess, dä Männ kipp noh vörren em Salto en seng Büddche erenn, schleht de Been op de andere Segg ovve de Kant eraus un blicht esu lieje.

Ich blieve vüür Schreck stief stonn, die andere vier, die dä Knall jehüürt hann, kommen jeloofe, un dann luure me doch nohm Männ en dat Büddche. Me maache dä Häbel loss, kippen dat Büddche langsam noh de Segg un träcken de Männ eraus.

Dä litt em Sand wie en jebaschde Kraad.

jebaschde Kraad – tote Kröte

„Luur ens, wat däm de Naas blood!“ säht eene. De Pitteche kneent sich nävveren, luurt em en et Jeseech un säht: „Jott sei Dank, hä öhdemp noch! – Holl ens jet Wasse, doh uss däm Pöölche!“

öhdeme – atmen

De Hein hätt verhaftich e Täschendooch en de Botzetäsch. Dat ess net janz reen, wenne och de Naas an de Maue avwösche deht, ävve füür ene naaße Veband op de Kopp ess et noch jood jenooch.

Un dann kühmp de Männ, de Hein nimmp och noch seng Kapp un schepp un schött domet von däm dreckelije Wasse dem Männ övve de Stiern un et Jeseech.

Doh maht dä endlich de Oogen op, säht: „Du ahl Sau“ un well opstonn . . . Me packen en onge de Ärme, ävve wie e noch net richtich jraad steht, knicke en de Kneeh wedde enn un kipp wie ene naaße Sack wedde op de Eerd.

Dissmohl bruche me noch e paar Kappe voll Wasse, besse wedde zoh sich kütt, un dann noch mieh kühmp un sich de Kopp hält.

Me mössen Kippwäjelche Kippwäjelche senn losse un de Männ Schrettsche vüür Schrettsche en usse Untestand net wegg vom Wierze Loch draage.

*Wierze Loch – ehem.
Lehmgrube in der
Taubengasse*

Doh blichte de janze Nommataach lieje un kotz e paarmohl, un me mössen et Mettaachs dem Männ seng Motte beleeye, hä däht bei eenem von uns esse, un et Spätnommetaachs ess et dem Männ esu schlääch, un hä kühmp esu jottserbärmlich, dat meret emme mieh met de Angs krieje, en noch langsame heemschleefe, senge Motte saage, hä wöör vom Bohm jefalle, un freiwillich nohm Dr. Schoenen loofe un dän roofe.

Un su jar der mäht e eenrs Jeseech, wiere en sich beluurt hätt, un säht: „Schwere Gehirnerschütterung! Hoffentlich kein Schädelbruch!“

Un kütt des Oovens noch ens wedde un de andere Morje en aller Herrjottsfröh, un iersch mettaachs sähte: „Gott sei Dank, kein Schädelbruch. Aber eine Woche muß er fest liegen. Mindestens eine Woche!“

Oh jömmich! Un dat en de Ferieje! Wenn et wennichstens en de Schollzegg wöör! Kippwäjelche semme nemmieh jefahre.

De Duur hatt jet jemerek. Ich hann enn dreimohl beleeye mösse, wie e mich frooge däht, ovv ich wöß, wie die Kippwäjelche de Berech erav jekomme wöören.

Ov ich dofüür en de Höll komme?

Dem Männ senge Kopp? Der woor bahl wedde jood. Wemmer en e paar Woche späade froogen dähten: „Männ, wat mäht denge Kopp?“, sähte: „Paß op!“, laht de Kopp scheef, sprong op uns ahn un däht uns en de Rebbe stuuße wie ene

Hierzebock – Rehbock

Un em Kreech hätte zweimohl en Kuhel ode ene Jranatsplitte vüür de Stahlhelem krääch. Dä Splitte hätte noch. Wenneren zeech, wenne en et Vezälle kütt, sähte: „Meenste, met esu enem kleene Stöckche Iese hätten die mich kapott krääch, wo menge Kopp net ess an däm Kippwäjelche kapott ess jejange?“ Ävve seng Laache donoh jefällt me net. Dat hätt en andere Färrev, wie wenne söss laach. Met Angs drenn. Duudsangs. Vom Kippwäjelche fahre.

KLÄUE OHNE ZE SÖNDIJE

Männeche Huusfrau moß sich em Vüüruss donoh richte, dat nix esu heeß jejesse widd wie et jekoch ess.

Jewess, de Kaffe soll jood heeß senn, un en lauwärem Fleischzupp, bei der et Fett am Löffel klävv, ess wedelich. ävve de Muhl deht me sich och net jraad jeern vebrenne.

Un dann jitt et joh och vell, wat jebacke un jebrohde widd, ävve övvehaup bloß wärem ode esu jar kalt jejesse un jedronke widd. Kooche, Bruud, Pudding un vell ande Jescherr konnen die Wieve joh lang jenoch op Vüürroot maache.

Ävve wat mäht me met Jeköchs, wat janz frech nohm Koche ode Backe jejesse sall werde, ohne dat et ze heeß ess un ohne dat et ze lang eröm jestande hätt?

Et krittichs ess dat bei Rievkooche, richtije Rööbollichs-Rievkooche.

Terreck uss de Pann senn se ze heeß un jävven kenne Jeschmack, ävve wenn se mieh wie fönnef Menutte jestande hann, kraachen se beim Bieße net mieh un de Huhjeschmack ess och fott.

Wat mäht en jood Köchin doh, die seleve jraad esu jeern wie ihre Häzzenskeerl Rievkooche iß? Janz einfach, ode besse: beinoh janz einfach. Me nimmp nämlich zwei Panne. Doh kommen en jede drei Rievkooche drenn. Dat senn en drei, vier Menutte sechs Stöck. Die deht me op ene heeßjemahte Telle, klatsch sechs neue Löffele Rievkoochedeech en de Panne, un iehr, dat die jedriecht werde, stellt me de Telle met de ierschde sechs Kooche noh drussen op de Fenstebank, kuurt drop de nächste sechs dobei, un wenn et drettemohl sechs jood senn, kamme de ierschde zwölf esse, die senn dann genau richtich, wenn, joh wenn et drussen net zoh kalt ess ode esu jar rähnt, ode – un dat ess et jefährlichs, weil me Rievkoochedöff Jott weeß wie wegg en de Nohpeschaff eröm rüch un su en jottvedammpte Saupänz et wedde en de Naas hann krääch.

Dann jeht et heh un övveall, wo Rievkooche op de Fenstebank stonn, un wenn et bloß füür en Menutt ess, wie beim Jüdd Neumann un sengem Nettche. Ühr hatt doch die Buchnesch Eck jekannt un donävven dat Jeschäff met Poppe un Kniggele un Stabilbaukaste un jelektrische Iesebahne un Dilledöpp von däm Fröllein Sonrey. Doh woor doch esu e klee Höttche drahnjebaut mem Köchefenste noh an de Eerd an de Fischestrooß. Op die Fenstebank däht de Jüdd Neumanns menne-stens zweimohl de Woch Rievkooche füür avzeköhle stelle, su öff moochden sie un ihre Mann die.

Ich mööch wesse, wiewell Pänz ussem Dörrep dovon metjejesse hann, wenn et wedde jeroode woor, se von de Fenstebank ze kläue, trotzdem dat die Neumanns op däht passe wie ene Scheeßhonk.

Wiewell Ahnjestallte senn doh vesöhk wuorde!

Een well ich Üch veroode, die ävve bloß jeht, wemme fröh jenooch weeß, dat se backe deht. Dann moß eene att de längelang fass an de Wand ongerem Fenste lieje. Su wie die Neumanns et Fenste opmäht, moß von de andere Segg eene op se zohkomme, äs wenne ahn et Fenste wöhl jonn. Dann rööf de Neumanns: „Maach bloß, datte fott küss, du freche Panz! Du bruss me de Rievkooche net ze kläue. Ich passen de op!“ Dann moß de e beleidich Jesech maache, moß roofe: „Ich maach ühr dreckelije Rievkooche jar net!“ Moß dich ömdrähe un op de andere Strooßesegg jonn un strack fott. Dann schänk se noch ene Oogenbleck henge de heer, hätt ävve net vell Zegg, weil et om Heerd att wedde dränk. Un su, wie se de Rögge jedräht hätt, weil se meent, du wörsch fott, moß dä ongerem Fenste zohpacke un met fönnef Sätz nohm Joustens Loch erav fottsenn.

Et jereet net emme, un männechesmohl kohm et dem eene ode andere och net wie ene joodde Streech vüür, weil me woßden, dat die Neumanns net jraad ze vell ze bieße hatten.

Un nu wooren Erpelferije jeweers, un me hatten ze viert beim Braschoß un beim Duur etliche Daach Eerpel jelässe. Doh hatt et denn Daach ene Marek füür jede Panz jejovve, zweimohl ene ördlije Rämmel Bruut met jet drop un Kaffe un

Röbollich – Rüböl

Scheeßhonk – Jagdhund

Mellech, un et oovens doreften me och noch nohkaaschde, bess et stechdüüste woor.

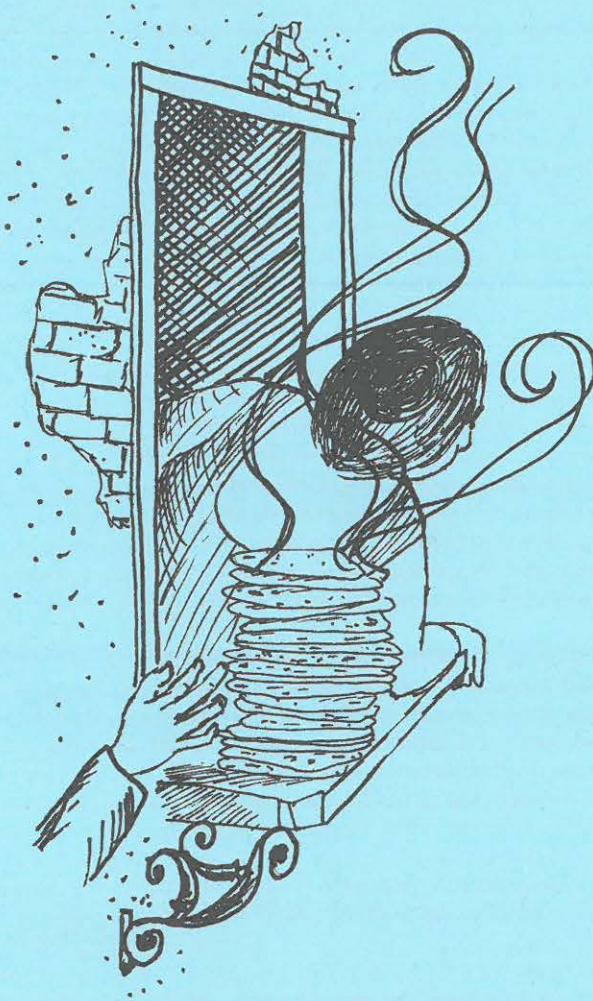
Et hatt dat Johr Eerpel jejovve, dat me bahl net woß wohin domet. Doh blevv et net uss, dat beim Lässe och att ens ene Eerpel en de Eerd wuurd jetrodde, dän me Rievkoocheerpel nenne konnt. Die dächte me et leevs nohkaaschde. Me hatten ze viert ene huhe Korrev voll Rievkoocheerpel op Segg jedonn, janz ze schwijje von dä örndlije Eerpel un dä Quällmännche. Et joov füür jeden bahl ene Zentne.

Un füür de Neumanns? Ja, Jong, wenn dat esu einfach wöör!

Vierzehn Daach duurt et, bess die zwei ess et oovens em Düstere fottwooren un de Luff reen füür usszeprobieren.

Övve dem Köchfenste woor noch e Fensteche met ene Laad. Ovv dä Hooke met dä Krämp ene Sack met enn dressich, vierzich Pond Eerpel ussheelt? Un rötsch dä Sack och erav bess füür et Fenste? Wemme von de Segg Koord jitsche löht, ahn der me dä Sack hält? Met ene Fläsch Rööbollich von de andere Segg vom Fenste ess dat leechte.

jitsche – durchrutschen

De Jeneralproob jereet. Em Düüstere. Füür et em Helle wereklich ze maache, wie me woßden, dat et Rievkooche joov bei Neumanns, brohte me sechs Mann. Eene moht ahn de Posstrooseseegg Krach maache, wie et op et Backe ahn jink. Eene moht, von henge de Düür em Huus jäjenövve, dorech et Fenste spekelieren, wann de ierschde Deech en de Pann kohm.

Zwei mohten links, enn fuffzehn, zwanzich Schrett vom Huus, att nävven däm Järdche stonn un de Koord haale, die övve die Krämp jehange wuurd, mem Sack Eerpel drahn. De fönnefte stonnt räächs met ene Koord met ene Fläsch Ollich drahn, joode Rööbollich vom Hoch an de Polleve. De sechste hatt et et leechs. Dä moht em richtije Oogenbleck de ierschde Rievkooche kläue jonn, die op de Fenstebank kohme. Dat heesch, janz esu schlemm woor dat och wedde net, dissmohl net, häh doref sich joh krieje losse. Bahl hätt ich jesaht, hä moht sich krieje losse.

Et hätt net besse klappe könne.

Kohm pack de Fränz nohm Telle, jink et ahnjelähnte Fenste wedde op, de

späade kohm von dä eene Segg dä Sack Eerpel, von dä andere die Flasch Rööbollich erav.

Un nu passiert jet, wat me net hatten wesse könne. Wemme jefrooch wöore wuurde, hätte me seche jesahrt: de Neumanns hätt ene kleene Rittitti. Ävve esu siehr, wie bei deer de Jrosche feel, dat hätt ich net füür mühelich jehaale.

Ongerem Schänge: „... du dräckelije...“ luurt se noh räächs, sooch die Eerpel, luurt noh links, sooch dä Ollich, dräht sich erenn un reef: „Mann, maach de Huusdüür op!“, dräht sich wedde noh de Strooß un reef: „Kott erenn, ihr Saupänz, ich backen noch mieh Rievkooche!“

Kuurt drop sooße me alle sechs bei Neumanns en de Stovv, wooren am Eerpel schälle, am rieve un de Neumanns am backe, bess me alle aach mollsatt wooren.

Et blevven noch vell Eerpel un mieh wie en haleve Fläsch Ollich övverich, bei Neumanns, füür die Kläueri.

Zegg dä Zegg jink et Kläue och net mieh. Ävve me sooßen övv bei Jüdd Neumanns en de Stovv. Un – wer hätt dat jedaach – die wooren och Löck! Och, wenn de Nazis uss jet andesch wies wollten maache, un de Neumanns eenes jooden Daachs net mieh doh wooren.

De Pastuur woor ennvstande: et letzte Rievkoochekläue wöör kenn Sönd jeweers.

Ävve enn schlemm Sönd füür uss all – meenen ich – ess, dat de Jüdd Neumanns fott senn komme.

JEBESSE

Seche, weil et esu vell Dolle jitt un bahl jede op en eejene Art un Wies doll ess, jitt et en Platt esu vell Usdröck dofüür: du häss ene Rittitti, dä ess vüür de Wand ode de Poorz jeloofe, dän hann se ze heef jebaad; ene andere hätt en Schruuv loss, ess vom Bock jestuufse, ess jeblötsch.

Ich krääch ohne Möh e paar Segge dovon voll, Üch all ze saage, op wat füür en Wies Ühr doll sedd. Dat well ich ävve jar net.

Em Jäjendeel: ich well Üch die Freud maache un Üch vezälle, wat met mir loss ess. Mich hann se jebesse!

Jott joh, dat wöör och esu jet Besondesch net. Köngde bießen sich jäjenseggich, dä eene widd vom Honk jebesse, ne andere, zom Beispell de Kruuse Hein, von Peerd jebesse un jetrodde. Et Lissje hätt ene Ketsch emm linke Uhr von ene zahme Kröh. Un et dollste woor dem Hännes passiert. Dän hatt am Telejraaf en Schlang jebesse, un de Dokte hatt en deaf schnegge mosse un hä hatt lang em Spidohl jeläaje. Em Kopp woor et em ävve net schlemme wie dä andere.

En de Eerpelsferije ess Herrevskermes. Zoh der Zegg zweschen Veehjass un Schossieh un Hagens Schüür. Urselaplatz sähte me dofüür.

Wat kütt doh all! Et Hännesjethiate, et Röddelwerek, de rollende Tonne, de Rötschbahn, Scheeßbude, Iesmännche, Törkische Honnich Buud un Jott weef wat all.

Net ze vejesse et Düüvelsradd. Dat ess et wichtichste.

Bei all dä Herrlichkeete widd nämlich flöck et Kermesjeld knapp, besondesch, wemme net alles uss well jävve.

Nu koss et Düüvelsradd och ene Jrosche, ävve op de Reggscholl ess der en drei Menutte vefahre, om Düüvelsradd kamme bahl esu lang blieve, wie me well, wennichstens et nommetaachs. Un noh dem Oovendesse ess suwiesu Fieroovend, doh daref me höchstens met Vatte un Motte noch ens rondjonn.

Et allewichtichste beim Düüvelsradd: wemme sich, wenn dovon de ierschede Waage komme, fröh jenooch bei dänne meldt füür ze helefe opzebaue, kritt me en Freikaat, ode och att ens zwei.

Die Waage stonn hengereneen en de Veehjass lans die Heck. Mezen dozwesche ess ene Wasseanschluß. Die Kermeslöck hann e Standrühr met enem Wassekrahn. Dä widd dodrop jeschruuv. Un emme kütt an dat Rühr e Kettche un ovven e Brettche, drei Handbreet jruuß. Dat ess füür dä Kermeslöck ihr Ääpche, e Rhesusäapche. Dat mööge me all jern, un wenn et Honge hätt, nimmp et von uss, wat et maag: Rosinge, Appelstöcke, en Muhr.

Wemme janz vell Jlöck hätt un et ess net ze vell Spell drömeröm, sprenk et dem eene ode andere och att ens op de Scholdere. Wemme dann janz stell hält, fänk et velleech ahn, de en de Hoor ze zortiere un de Lüüs ze söhke. Dat kitzelt esu schön.

Wenn em jet net pass, höpp et met enem Sprong op de Eerd, wedde an dat Rühr,

waggelt dodrahn un, schwupp, setz et wedde op däm Brettche un fletsch de Zäng. Hück ess et janz jeck. Ävvens wooren en Deel Pänz doh, die et de janze Zegg jenaggelt hann, bes esu jar de Kermeslöck kohmen un ahnfinge ze schänge.

naggele – zanken

Et Äpche luurt stell vüür sich hin un well von kennem jet wesse.

Weil ich em jood well senn, loofen ich flöck noh huss un hollen en feine, riefe Biir, von de beste, die me em Jaade hann. Ich schneggen e Stöckche dovon av un haalen im dat hin.

Et luurt net ens.

Ich donn et em janz noh vüür de Muhl haale. Nix. Ich däuen et em an de Leppe. Au!!!

Dat Stöckche Biir fällt op de Eerd. Dat Äpche fauch. Ich haalen de Fenge en de Hüh, heh der, un et Bloot lööf erav. Et senn zwei jehüürige Ketsche drenn, eene links un eene räächs vom Nääjel.

Vedamp, wat deht dat wieh!

Doh kütt, iehr dat ich dä Fenge mem Täschooch beweckeke un en de Täsch stoope kann, att et Maria von de Tant Drautche un rööf: „Wat häss de? Loß mich ens luure!“

Weil ich esu komisch op dat Äpche luure, weefß et terek Bescheed un rööf: „Heh luurt ens! De Willi hann se jebesse! Et Äpche hätt en jebesse!“

Die Schnäbbel!

Iehr, dat et Oovend ess, weefß et haleve Ovvedörep, wat passiert ess, un de andere Morje froogen bahl all Pänz un en etliche Jruuße: „Hann se dich jebesse? Loß ens luure, wo dich dat Äpche jebesse hätt!“ Ävve me kann jar nix dovon sehn, de Oma hätt et met Arnikatinktur bestreche un fein vebonge.

Bes bahl Mettaach ärjeren ich mich övve die Uzerei.

Dann fällt me en ze frooge: „Joh un? Bess du dann att ens von ene Aap jebesse wuurde? Du bess doch bloß jäjen de Bettkant jefalle!“

Et duurt net lang, hüürt die Froogerei op.

Ich jlööven wahl, dat en etliche probiert hann, ov die Aap se och bieße däht. Domet ahnjejovve hätt ävve kenne.

Un mich kann esu flöck kenne Jeseechte schnegge liehre!

HOFFKOOCH

Ühr hatt rääch jelässe ode jehuurt.

Net Häffkooche, nä, Hoffkooche. Wie dä schmäck? Un wie et Rezepp jeht? Waht avv!

De ande Woch ess Bärbche. Wievell kommen ere doh nohm Namenstaach? Et Oovens vierzehn, fuffzehn, sechzehn. Et Nommetaachs senn et e paar wennije, doh senn die Keerls joh noch noh de Arbeed. Un och net all doll op Kooche.

Wievell Kooche backen ich dann? Su denk et Bärbche. Zwei Bottekrääm, zwei Böddem, en Appeltaat, ene Käsekooche un ene feste Kooche. – Ich jlööven, dä feste Kooche machen ich jetz att.

Et Bärbche senk füür sich hen wie wenn et met de Weechte zejang wöör: Eie un Schmalz, Zucker un Salz, Milch un Mehl, Safran macht den Kuchen geel.

Wie et alles Jescherr un de Kömp un de Forem beieneem om Desch hätt stonn, deht et e paar Häng voll Dänneknävelche en de Ovve, dat de Backovve jood heefß ess, wenn de Deech en de Forem kütt.

Nu froocht mich net, ov dat ene Marmorkooche ode ene Frankforter Kranz ode esu jett jitt. Dat weefß ich net. Jedenfalls jitt et kenne Häffkooche, dä jeknätt un ussjerollt widd.

Wie de Deech feerdich ess – net ze vejesse met etlichem Jeknotte, weil et dreimohl schelle däht, eemohl füür ene Beddelsmann, eemohl füür de Trapps Fritz met

sengem Koffe voll Bengele un Schlöppche, Nodele un Heffzweckche, eemohl füür ene Nohpeschquass, däm de Ball övve de Zong ess jefalle, un dann kohm dä Saupanz von enem eejje Kind jeloofe, esu jar zweimohl, un wohl vom Deech schnööse. Beim zweitemohl kräächere eene henge de Uhre, – un net ze vejesse, ee Ei flutsch em uss de Häng un flatsch dorech de janze Köch – wie alsu de Deech doch feerdich ess un genau richtich vom Löffel trick, widd die Blechforem fein ahndächtich met Majrien enjefett. Dann kütt de Deech drenn un dat Janze en de Ovve.

Nu wöör eijentlich alles jood, un et Bärbche bröht bloß die vierzich Menutte rühich ze waade, bes dat dä Kooche jaar ess. Ävve, der Deuvel weeiß, weswäjen dat et esu unrühich, esu jar krabitzich ess, wo et doch söss esu jeern Kooche backe deht. Et luurt seleve noh em Kalende, ov Jonkleech ess, un laach sich uss, wie et sieht, dat et ierschde Vierdel att eröm ess.

Et hollt et Jestrecks un setz sich ene Schlaach.

Doh kütt dä Quass att wedde jespronge un schreit: „Mama, ich moß meng Flitsch hann. Die litt ovven om Köcheschaav!“ Un dobei höppe wie ene Hirzebock quer dorech de Köch.

Et Bärbche sprengt en de Hüh wie wenn et sich en de Nessele jesatz hätt un schänk: „Vedammte Panz! Mahste, datte eraus küsst! Ich hann de Kooche em Ovve, un du sprengst heh eröm, dat et Jehööch waggelt! Jlich fällt me de Kooche zesamme vom Hehöpps . . . Jung, dann kanns de jett vespanne!“

Duudveschreck, ess dä Quass esu siehr wedde eraus wiere jekomme ess, ohne seng Flitsch.

Et Bärbche blöös de Backe op un setz sich wedde un nimmp et Jestrecks. Ävve jetz hätt et dofüür och kenn Rauh mieh.

Et nimmp en Strecknohl un luurt att ens em Backovve noh. Zesammejefalle ess dä Kooche net, un schön am brong werde esse ronderöm ejal, un och fein ejal huh, wie men sich besse net wönsche kann. Ävve et bliest noch Deech an de Nohl. Hä ess noch net jar. En fönnef, zehn Menutte bruche noch.

Johzeggs esse jood. Et Bärbche trick vüürsichtich de Forem op de Backovveklapp eruss un läht ene Koochetelle mem Boddem noh ovve drop, lääch e Köchedooch drövve, pack met zwei Topflappe die janze Forem un jeht vüürsichtich op de Desch ahn.

Jetz kütt nämlich et schwerzte: me moß die Forem esu ahnpacke, dat me se op eemohl mem Koochetelle öm kann driche.

Su! Nu steht de Kooche, en de Forem, richtich om Koochetelle. Ne Oogenbleck jewaad, dann met zweimohl zwei Fengere, dozwesche die Lappe, ahn de Kant von de Forem ahnjepack un huhjehovve.

Jetz möht de Kooche om Telle liejeblike un de Forem läddich avzehävve senn. Deht et ävve net. De Kooche ess noch en de Forem fass.

Et Bärbche hält die Forem ene haleve Fenge breet övve de Telle un schöddelt jet. E bessje mieh. Nix.

Avvjesätz, e bessje jewaad, noch ens probiert: nix.

Et Bärbche hätt ene ruude Kopp, un dä widd noch mieh ruud, wie senge Quass füür et Fenste kütt, met drei Nohpesch Pänz, un erennspings.

Dat fählt noch! Et maht e bessich jeseech un well domet die Pänz fortjaage. Ävve die jonn net bloß net fott, enä, se fangen och noch ahn ze laache un Fisematentche ze maache un senn frech wie Dreck.

Noch ens ahn de Forem jehovve: nix. Mem Holz vom Köchemätzje ronderöm jeklopp: nix.

Et Bärbche ess jelaade wie en Haubitze!

Et dräht Forem un Telle wedde janze eröm, ävve net esu vüürsichtich, wie et eijentlich senn möht. Et fiehrt ävve wennichstens langsam mem Mätzje ussen un ennen zweschen Forem un Deech eröm. Et sieht net uss, äs wenn de Kooche doh klävve däht.

Also wedde eröm met emm. Ahnjehovve: nix. De Kooche bliest en de Forem! Donnerkeil!!!

Die Pänz vüürrem Fenste fuhrwerke un laachen eröm. Et Bärbche rieß et Fenste op un schreit: „Mahde, dadde fott kott! Ich schmießen üch et Stochiese an de Kopp!“ Du moß ävve net meene, dat notz jet. Och net beim Kooche. Dä kläv emme noch en de Forem.

Et Bärbche stüüß de Forem mem Kooche drenn zemmlich hatt op de Telle. Vejävvelich. Noch ens. Noch ens. Et viertemohl kamme et att haue nenne. Et hivv de Forem ahn: aha! De Kooche kütt!

Ävve bloß de Boddemshälte, un die en drei Stöcke. Himmelallewelt!

Et Bärbche rieß de Ooge op, äs wenn et de Welt net mieh vestönnt, deht ene deefe Kühm, quetsch met zedderije Fengere die drei Stöcke Kooche aneenen. Dovon

werden se och net besse.

Et lööf em de Röggen erop un erav. Et häüt die Forem met dä andere Hälefte Kooche noch ens op. Doh kütt de Ress, wennichstens et mierschde dovon, en Brocke, un schibbelt met etliche Stöcke von de ongere Hälefte op de Eerd.

„Bravo!“ schreien drussen die Pänz vürrem Fenste.

Doh kritt et Bärbche janz de Wut, rieß et Fenste wedde op, schmieß Telle, Forem, Koochejkrömmels un Lappe en de Hoff un schreit: „Dä! Hadde ühre Dress! Un Namensdaachskaffe kann maache wer well!“, klatsch et Fenste wedde zoh, tritt vüür ene Stohl, dat et e paar Daach spääde blaue Mohle an de Been hätt, un litt met ruudvekreschene Ooge em Bett, wie en Stonnd spääde senge Schäng von de Arbeed heem kütt.

Dä Hoffkooche? Hätt joodjeschmeck. Ich jlööven net, dat me Buchpeng dovon krääch hann.

De kleenste Krömmele hann de Hohnde un de Mösche opjepeck.

Un de Namenstaach ess och net ussjefalle.

